

**ILGALAIKĖS INSTITUCINĖS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS
(SOCIALINĖS, KULTŪRINĖS) PLĖTROS PROGRAMOS
METINĖ ATASKAITA**

Gauta Lietuvos mokslo taryboje

(Data – pildo Taryba)

Ataskaitos registracijos Nr.

(Pildo Taryba)

1. DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Programos pavadinimas	Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė: valdžia, luomas, individas (XIV–XVIII a. istorijos slinktis)
Mokslo ir studijų institucija (programos vykdytoja)	Lietuvos istorijos institutas Kražių g. 5, LT-01108 Vilnius Tel. 8 5 261 44 36, El. paštas: sekretoriatas@istorija.lt Įstaigos kodas: 111955361
Programos trukmė	2017–2021 m.
Laikotarpis, už kurį teikiama ataskaita	2019 m.
Programai skirti norminiai etatai, lėšos	8,73 norminiai etatai; 169699,99 eurai

2. PROGRAMOS VYKDYTOJAI

Eil. Nr.	Mokslo laipsnis	Vardas, pavardė	Pareigos
Programos vadovas			
1.	Dr.	Ramunė Šmigelskytė-Stukienė	Vyresn. m. d. 1 et.
Kiti programos vykdytojai			
2.	Dr.	Darius Baronas	Vyriaus. m. d. 0,5 et.
3.	Habil. dr.	Jūratė Kiaupienė	Vyriaus. m. d. 1 et.
4.	Dr.	S. C. Rowell	Vyresn. m. d. 1 et.
5.	Dr.	Jolita Sarcevičienė	m. d. 0,5 et.
6.	Dr.	Gintautas Sliesoriūnas	Vyresn. m. d. 0,5 et.
7.	Dr.	Adam Stankevič	m. d. 0,5 et.
8.	Dr.	Darius Vilimas	m. d. 1 et.
9.	Dr.	Gitana Zujienė	m. d. 0,25 et.

3. ATLIKTI DARBAI IR PROGRAMOS REZULTATAI

Pateikite programos ataskaitinio laikotarpio rezultatų santrauką pagal programos tikslus ir uždavinius. Pristatykite tarpinius nepublikuotus ir sklaidos priemonėmis nepristatytus programos ataskaitiniu laikotarpiu atliktus darbus (pvz., įvairūs parengiamieji darbai, infrastruktūros kūrimas, medžiagos kaupimas, atlikti tyrimai ir pan.).

Trečiaisiais programos įgyvendinimo metais siekiant pagrindinio tikslo – tirti valdovo, luomo ir individo santykius Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, atskleidžiant valstybės politinės jėgos ir visuomenės grupių socialinės galios bei individo ir valdžios santykių slinktis vėlyvųjų viduramžių ir ankstyvųjų naujųjų laikų Lietuvoje, – greta sistemingai tęstų euristinių tyrimų (istorijos šaltinių paieškos Lietuvos, Lenkijos, Prancūzijos archyvuose bei bibliotekų rankraščių

skyriuose, naujausios tyrimų istoriografijos analizė), toliau vystyti mokslinės kritikos ir interpretacijos etapai: analizuoti šaltinių autentiškumo, reprezentatyvumo klausimai, tirti ir įvertinti konkrečių šaltinių atsiradimo kontekstai, atliktas faktografinės medžiagos gretinimas, vykdytas tipologiškai giminingų fenomenų palyginimas, pradėti rengti pirmieji tyrimus apibendrinantys tekstai. Gauti pirminių tyrimų rezultatai pristatyti tarptautinėse ir nacionalinėse mokslinėse konferencijose, seminaruose-diskusijose, viešinti interviu žiniasklaidai bei apibendrinti publikuotuose ir spaudai įteiktuose mokslo darbuose, rašomų studijų dalyse. Darbai vykdyti pagal visus 5 programos uždavinius. Bendrą programos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo siekta realizuojant individualias programos vykdytojų tyrimų temas.

I uždavinys. Valdžios ir valstybės institutų raidos tyrimai. Šioje kryptyje 2019 m. dirbo trys programos vykdytojai (Jūratė Kiaupienė, Darius Baronas ir Gintautas Sliesoriūnas), pagrindinį dėmesį telkdami į ne tik į tyrimui reikalingų šaltinių paieškas, istoriografijos būklės nustatymą, bet ir atlikdami faktografinės medžiagos gretinimo, tipologiškai giminingų fenomenų palyginimo ir mokslinių tekstų rengimo darbus.

Habil. dr. Jūratė Kiaupienė (1 etatas). Tema: „Ankstyvųjų Naujųjų laikų valstybė ir valdymas: Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė XV a. antrojoje pusėje – XVI amžiuje“.

Trečiaisiais programos vykdymo metais tęstas šaltinių medžiagos tyrimas ir vertinimas, išvykta į stažuotę Lenkijoje pagal Lietuvos istorijos instituto mokslinių mainų su Lenkijos Mokslų istorijos institutu sutartį, dirbta Vyriausiajame senųjų aktų archyve, analizuota Radvilų archyvo medžiaga (AGAD, Archiwum Radowilów). Atlikti studijos rašymo parengiamieji darbai, paskelbti 6 moksliniai straipsniai. Publikuotuose straipsniuose, nagrinėjančiuose 1569 m. Liublino unijos problemą, pateikta teorinė-metodinė analizė ir apibendrinimai vėliau bus panaudoti rašant Ilgalaikėje programoje numatytuosius kolektyvinės monografijos tekstus: „Vytauto Lietuvos transformacija į ankstyvųjų naujųjų laikų valstybę“ ir „Sudėtinės Lenkijos-Lietuvos valstybės (Abiejų Tautų Respublikos) subjektų – Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės – formos ir turinio sampratos ir jų kaita: lyginamasis aspektas“.

2019 m. Lietuvos ir Lenkijos dokumentų saugyklose surinkta medžiaga straipsniui „Pinigai ir valdžia: aukštųjų valdžios pareigūnų įtakos ekonominis pagrindas (Alberto Goštauto atvejis)“, kurį planuojama parengti spaudai 2020 metais.

2019 m. spaudai parengti ir įteikti mokslo 2 straipsniai:

1. Kiaupienė J. „Radvilos ir XVI-jo amžiaus Lietuvos valstybė. Trys portretai“. Straipsnis įteiktas Valdovų rūmų rengiamam straipsnių rinkiniui.
2. Kiaupienė J. „Dziedzictwo unii lubelskiej: powtarzanie stereotypów czyli poszukiwanie nowych interpretacji?“ Straipsnis parašytas pranešimo, skaityto XX-jame Istorikų suvažiavime Liubline pagrindu, įteiktas spausdinti recenzuojame straipsnių rinkinyje Lenkijoje (sudarytojas prof. Mariusz Mazur).

Dr. Darius Baronas (0,5 etato). Tema: „Lietuvos didžiojo kunigaikščio valdžia: ideologiniai šaltiniai, sklaida ir atspindžiai politinėje mintyje XIV–XVI a.“

2019 m. ir toliau buvo tiriami šaltiniai, analizuota dalykinė literatūra, dirbta ties Lietuvos didžiojo kunigaikščio valdžios legitimavimo ir sklaidos būdų bei priemonių problematika (XIII–XVI a. laikotarpis), pradėta tirti Lietuvos didžiojo kunigaikščio valdžios refleksijos literatūros paminkluose problema. Tyrimai apibendrinti viename publikuotame straipsnyje (žr. 4 sk.) ir 2 spaudai įteiktuose straipsniuose:

3. Baronas D. „Lietuvos didžiojo kunigaikščio valdžia prie Nemuno 1283–1410 m.: karinis aspektas“. Straipsnis priimtas spaudai leidinyje *Acta Historica Universitatis Klaipedensis*.
4. Baronas D. „Lietuvos valdovų Gedimino ir Algirdo prigimtinio teisingumo doktrina“.

Straipsnis įteiktas leidiniui *Lietuvos istorijos metraštis*.

Dr. Gintautas Sliesoriūnas (0,5 etato). Tema: „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didikų grupuotės ir Lietuvos išitraukimas į Didįjį Šiaurės karą“.

2019 m. tęstas medžiagos rinkimas Lietuvos archyvuose ir bibliotekose (negavus finansavimo planuota šaltinių paieška Švedijos ir Latvijos archyvuose nebuvo vykdoma). Atliktas didikų grupuočių įtakos LDK seimeliuose XVII a. pabaigoje – XVIII a. pradžioje problemos tyrimas, analizuotas Liublino unijos priežasčių ir jos padarinių vertinimas šiuolaikiniame Lietuvos historiografijoje. Surinktos medžiagos pagrindu parengti ir spaudai įteikti 2 moksliniai straipsniai, taip pat parengta 1 analitinė recenzija:

5. Sliesoriūnas G. «Проблемные вопросы современных исследований Люблинской унии с точки зрения литовской историографии». Straipsnis įteiktas leidiniui «Российская история».
6. Sliesoriūnas G. „Radvilos XVII a. viduryje – XVIII a. pradžioje“. Straipsnis įteiktas Valdovų rūmų rengiamam straipsnių rinkiniui.
7. Sliesoriūnas G. Recenzija knygai: Janusz Antoni Wiśniowiecki, *Ilias Polski (1700-1710)*, wyd. Przemysław P. Romaniuk, Jacek Burdowicz-Nowicki, Warszawa: Neriton, 2018. Recenzija įteikta tęstiniam leidiniui *Lithuanian Historical Studies*.

II uždavinys. Bažnytinės ir valstybinės valdžios santykio tyrimai. Įgyvendinant šį uždavinį, kaip ir planuota, dirbo vienas programos vykdytojas S. C. Rowell.

Dr. Stephen C. Rowell (1 etatas). Tema: „Vyskupas, dinastas, reformatorius: Jono iš Lietuvos kunigaikščių (1499–1538 m.) gyvenimo ir veiklos kontekstai“.

2019 m. įgyvendinti programoje planuoti Vilniaus vyskupo ūkinės veiklos ir santykio su Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu tyrimai: atlikta surinktų šaltinių kritika, pradėtas šaltinių interpretacijos etapas. 2019 m. birželio 23 d. – liepos 5 d., pasinaudojus Lietuvos istorijos instituto mokslinių mainų su Lenkijos mokslų akademija sutartimi, išvykta į komandiruotę Krokuvėje, ieškota rankraštinų šaltinių Jono iš Lietuvos kunigaikščių gyvenimo ir veiklos tema Krokuvos miesto archyve ir Jogailos universitete. Parašyta dalis planuotos autorinės studijos („Radvilų sąsajos su Jonu iš Lietuvos kunigaikščiu“). Kaip atskiras straipsnis parengta tyrimo dalis „Vilniaus vyskupas Jonas iš Lietuvos kunigaikščių ir Vilniaus katedra valstybinės ir asmeninės atminties kontekste“. Mokslinių tyrimų rezultatai pristatyti nacionalinėse ir tarptautinėse konferencijose, publikuoti 2 mokslinius tyrimus apibendrinantys straipsniai (žr. 4 ir 5 sk.). Parengtas ir spaudai įteiktas straipsnis:

8. Rowell S.C. „Nusikaltę kunigai XV–XVI a. Žemaičiuose nuo vaikžudžio Lauryno iki mušeikos Mažvydo: Bažnyčios teismo bylos kaip Žemaitijos christianizacijos etapo įrodymas. Straipsnis priimtas spausdinti žurnale *Acta historica Universitatis Klaipedensis*. ISSN 1392-4095. 2351-6526 (Online)

III uždavinys: Bajorų luomo tyrimai. Įgyvendinant šį programos uždavinį dirbo 3 vykdytojai (Darius Vilimas, Adam Stankevič, Ramunė Šmigelskytė-Stukienė). Dirbta Lietuvos ir užsienio archyvuose, tęsta temos historiografijos analizė, vykdyti faktografinės medžiagos analizės ir gretinimo, tipologiškai giminingų fenomenų palyginimo ir mokslinių tekstų rengimo darbai.

Dr. Darius Vilimas (1 etatas). Tema: „Žemaitijos bajorijos juridinė kultūra pavieto teismuose (1600–1630)“.

2019 m. vykdyta XVII a. pirmojo-antrojo dešimtmečio Žemaitijos teismo aktų duomenų paieška Lietuvos dokumentų saugyklose, atlikta empirinių duomenų analizė ir interpretavimas, pradėtas studijos dalies apie juridinės kultūros raišką Žemaitijos pilies teisme rengimas. Tyrimų rezultatai

pristatyti nacionalinėje ir tarptautinėje konferencijose skaitytuose pranešimuose (žr. 5 sk.). Naujų archyvinių šaltinių pagrindu parengti 2 moksliniai straipsniai:

9. Vilimas D. „Žemaitijos juridinės kultūros elementas–apeliacija“. Įteikta leidiniui *Lituanistica*.
10. Vilimas D. „Žemaitijos žemės teismo nutarčių skyrimas XVII a. I dešimtmetyje“. Įteikta leidiniui *Lituanistica*.

Dr. Adam Stankevič (0,5 etato). Tema: „LDK bajorų teisinė kultūra XVIII a. II pusėje: tarp teisėtumo ir savivalės“.

Trečiaisiais programos vykdymo metais A. Stankevič tęsė tiriamąjį darbą archyvuose ir bibliotekose, pagrindinį dėmesį skirdamas teisėtumo sampratos LDK teisėje ir publicistikoje analizei bei teisėto ir neteisėto LDK bajorų elgesio konfliktinėse situacijose tyrimui. Ilgalaikės programos plane 2019 metams numatytas mokslo populiarinimo straipsnis buvo parengtas ir paskelbtas metais anksčiau. 2019 m. tyrimų rezultatai apibendrinti spaudai įteiktame 1,75 autorinio lanko apimties straipsnyje:

11. Stankevič A. „Viešųjų bausmių taikymas Kauno pilies teisme XVIII a. antrojoje pusėje ir jų vykdymas“. Priimtas spausdinti 6-ajame *XVIII amžiaus studijų* tome.

Dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (1 etatas). Tema: „Bajorų luomo slinkty: tarp klientų ir valstybės tarnautojų. Bajorų karjeros valstybės tarnyboje Stanislovo Augusto valdymo laikotarpiu (1764–1795)“.

2019 m. vykdyti dviejų pagrindinių problemų – centrinių ir lokalinių valstybės institucijų raidos bei individualių didikų ir bajorų karjerų tyrimai, rinkta ir analizuota archyvinė medžiaga. Gavus ES struktūrinių fondų finansavimą mokslinei išvykai, 2019 m. rugsėjo 23 – spalio 5 d. dirbta Poznanės Račynskių ir Kurniko bibliotekų Rankraščių skyriuose: analizuoti dokumentai iš asmeninių Masalskių, Oginskių, Chreptavičių giminių archyvų; rinkta medžiaga didikų ir bajorų klientinių ryšių tyrimui; siekta nustatyti ryšius tarp asmeninės karjeros didiko dvare ir pareigybių valstybės institucijose gavimo; tirti dokumentai iš Juliano Ursyno Niemcewicžiaus archyvo (seimų dienoraščiai, reformų projektai ir kita šaltinių medžiaga). Mokslinės stažuotės metu sukaupta nauja archyvinė medžiaga bei su Poznanės Adomo Mickevičiaus universiteto mokslininkais aptarta tyrimo metodika turės svarbios reikšmės rengiant ilgalaikėje programoje planuotą studiją apie LDK bajorų karjeras Abiejų Tautų Respublikoje XVIII a. antrojoje pusėje. Tyrimų rezultatai pristatyti tarptautinėse konferencijose Jungtinėje Karalystėje, Lenkijoje ir Baltarusijoje bei apibendrinti 5 publikuotuose mokslo straipsniuose (žr. 4 ir 5 sk.). Parengti ir įteikti spaudai 2 straipsniai LDK didikų bei bajorų politinės ir valstybinės veiklos tematika:

12. Šmigelskytė-Stukienė R. „Politinės ir geopolitinės Augustino Midletono refleksijos (1790–1792)“. Straipsnis priimtas spausdinti 6-ajame *XVIII amžiaus studijų* tome.
13. Šmigelskytė-Stukienė R. „Galybės saulėlydis: Radvilos XVIII amžiuje“. Straipsnis priimtas spausdinti Valdovų rūmų rengiamame straipsnių rinkinyje.

Kiti darbai: 2019 m. sudarytas, parengtas spaudai ir gavus LMT finansavimą paskelbtas 5-asis XVIII amžiaus studijų tomas, turinio tematika atliepianis ilgalaikės programos keliamus tikslus – tirti socialines slinktis ir profesionalizacijos proceso ištakas Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje. Leidinyje skelbiami skirtingų sričių tyrinėtojų žvilgsniai į LDK socialines grupes, jų struktūrą bei atskirų individų profesinę raišką sudaro galimybes užčiuopti, kaip ir kokiame kontekste brendo visuomenė, kuri profesinę karjerą, o ne socialinę kilmę, ėmė vertinti kaip žmogaus asmeninės sėkmės rodiklį.

IV uždavinys: Individo socialinių ryšių bei santykių tyrimai. Šioje kryptyje dirbo dvi

programos vykdytojos Jolita Sarcevičienė ir Gitana Zujienė.

Dr. Jolita Sarcevičienė (0,5 etato). Tema „Individas, giminė, luomas: LDK socialinio elito tapatybės XVIII a. pirmojoje pusėje. Merkinės seniūno Antano Kazimiero Sapiegos atvejis“. 2019 m. atlikta 1707–1723 m. laikotarpio A. K. Sapiegos epistolografijos analizė, rinkta istoriografija socialinio elito tapatybių tyrimų tema. Parengtas planinės studijos skyrius „Tapatybės (de)konstravimas. Istoriografija ir šaltiniai“ (1,3 a.l.). Tyrimų rezultatai pristatyti pranešimuose, perskaitytuose dviejose tarptautinėse mokslinėse konferencijose Lietuvoje ir Lenkijoje (žr. 5 sk.). Publikuotas vienas mokslinis straipsnis visuomenės socialinių ryšių tema (žr. 4 sk.).

Dr. Gitana Zujienė (0,25 etato). Tyrimo tema: „Valdžia *versus* individas: valdžios ir individo santykis kriminalinio nusikaltimo atveju LDK XVI a. – XVII a. pirmojoje pusėje“. 2019 m. tęstas darbas analizuojat temos istoriografiją, vykdyti archyvinių dokumentų tyrimai. Parašyta pirminė rengiamos kolektyvinės monografijos skyriaus „Valdžios ir individo santykis (teisinės atsakomybės sampratos ir vertinimai)“ teksto dalis (0,8 a.l.). Perskaityta viena vieša paskaita (detaliau žr. 5 sk.).

V uždavinys: tyrimų rezultatų sklaida. Mokslo rezultatų viešinimas, kaip planuota, įgyvendintas keliais etapais:

1. Projekto vykdytojų individualių turimų rezultatų pristatyti trečiajame programos seminare-konferencijoje, vykusioje Lietuvos istorijos institute 2019 m. spalio 28 d. bei mokslinėse konferencijose (detaliau žr. 5 sk.);
2. Vykdyta individualių mokslinių tyrimų rezultatų sklaida mokslo spaudoje (detaliau žr. 4 sk.);
3. Sudarytas ir gavus LMT finansavimą leidybai paskelbtas programoje neplanuotas 5-asis tęstinio leidinio „XVIII amžiaus studijos“ tomas, turinio tematika atliepiantis Ilgalaikės programos tikslus;
4. Informacija apie programos renginius viešinta Instituto internetiniame puslapyje.

4. PUBLIKUOTI MOKSLINIŲ TYRIMŲ REZULTATAI

Pateikite per programos ataskaitinį laikotarpį paskelbtų mokslinių tyrimų rezultatų (įskaitant monografijas ir kt.) bibliografinį sąrašą su internetinės prieigos (jei tokia yra) nuorodomis. Biomedicinos, fizinių, technologijos ir žemės ūkio mokslų sričių programų vykdytojai pateikia tik monografijų ir periodiniuose mokslo leidiniuose, turinčiuose cituojamumo rodiklį (Impact Factor) „Thomson Reuters Web of Knowledge“ duomenų bazėje publikuotų straipsnių bibliografinius aprašus, patentus.

Per trečiuosius programos vykdymo metus, gavus LMT finansavimą leidybai, parengtas ir paskelbtas 1 tęstinio tarpdisciplininio mokslo leidinio „XVIII amžiaus studijų“ tomas, publikuota 14 mokslo straipsnių, paskelbta 1 mokslo publikacija nerecenzuojamame leidinyje ir 8 mokslo rezultatų sklaidos straipsniai.

Mokslo straipsnių rinkinys:

XVIII amžiaus studijos, t. 5: Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė. Luomas. Pašaukimas. Užsiėmimas, Sudarytoja Ramunė Šmigelskytė-Stukienė, Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2019, – p. 338. ISSN 2351-6968; ISBN 978-609-8183-64-1

Mokslo straipsniai:

1. **Baronas Darius.** Julijona – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo žmona ir jo vaikų motina // *Lietuvos istorijos metraštis 2019/2*, Vilnius, 2019, p. 5–40 (ISSN 0202-3342).
2. **Kiaupienė Jūratė.** Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės unija su Lenkijos Karalyste (1386–1569): lietuviškas požiūris // *1569 m. Liublino unija: daugelio tautų bendras kūrinys*. Mokslinis redaktorius Dariusz Kupisz. Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe, 2019, p. 167–215. ISBN 978-83-7666-612-9
3. **Kiaupienė Jūratė.** Unia Wielkiego Księstwa Litewskiego z Królestwem Polskim (1386–1569): perspektywa litewska, *Unia lubelska 1569: Dzieło wspólnoty narodów*. Redakcja naukowa Dariusz Kupisz. Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe, 2019, s. 167–215. ISBN 978-83-7666-611-2.
4. **Kiaupienė Jūratė.** Pojęcie i interpretacja wspólnego dziedzictwa Rzeczypospolitej Obojga Narodów we współczesnej historiografii litewskiej // *Wspólne dziedzictwo: Rzeczypospolita Obojga narodów w polskiej, litewskiej i ukraińskiej historiografii XIX-XXI wieku*. Pod redakcją Marioli Hoszowskiej, Joanny Pisulińskiej, Pawła Sierżegi i Leonida Zaskilniaka. Recenzowała Hanna Wójcik-Łagan. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2019, s. 276–283. ISBN 978-83-7996-665-3
5. **Kiaupienė Jūratė.** The union of the Grand Duchy of Lithuania with the Kingdom of Poland (1386–1569): Lithuanian Perspective // *Union of Lublin 1569: An Achievement of a Multinational Commonwealth*. Edited by Dariusz Kupisz, Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe, 2019, pp. 167–213. ISBN 978-83-7666-613-6.
6. **Kiaupienė Jūratė.** Sejm Wielkiego Księstwa Litewskiego w procesie modernizacji państwa (do 1569 roku) // *Sejm Królestwa Polskiego i Rzeczypospolitej Obojga Narodów a Europejskie reprezentacje stanowe*. Redakcja naukowa: Dariusz Kupisz, Waław Uruszczak, Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe, 2019, s. 82–92. ISBN 978-83-7666-599-3
7. **Rowel S.C.** Meilužė ir ragana: Kotryna Telničietė ir juodasis jos mitas // *Lietuvos istorijos metraštis 2019/2*, p. 41–64. ISSN 0202 3342
8. **Rowell S.C.** Jogailaičių dinasto Jono iš Lietuvos kunigaikščių sąsajos su Vilniaus katedra // *Ženkliai, simboliai, prasmės. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tyrimai pagalbinių istorijos mokslų aspektu*. Sudarytojos Rūta Čapaitė, Gitana Zujienė, Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2019, p. 125–148. ISBN-978-609-8183-70-2
9. **Sarcevičienė Jolita.** Kilka zagadnień o (nie)religijności chłopów w Wielkim Księstwie Litewskim na podstawie piśmiennictwa XVIII w. // *Chłopi na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej do czasów uwłaszczenia*, Ciechanowiec-Warszawa, 2019, s. 271-185. ISBN 978-83-62374-33-5; 978-83-956302-1-7
10. **Šmigelskytė-Stukienė Ramunė.** From Clientage Structure to a New Social Group: The Formation of the Group of Public Servants in the Grand Duchy of Lithuania in the Late Eighteenth Century // *Social and Cultural Relations in the Grand Duchy of Lithuania. Microhistories*, Edited by Richard Butterwick, Wioletta Pawlikowska, Routledge, 2019, pp. 148–165. ISBN 978-0-367-20666-6
11. **Šmigelskytė-Stukienė Ramunė.** Działalność księcia Ignacego Houwalta przy dworze Kazimierza Konstantego Platera (na przykładzie diariuszu z 1787 r.) // *Рэлігійнае жыццё ў Вялікім Княстве Літоўскім і Каралеўстве Польскім у XVI-XVIII стагоддзях: у коле мясцовых спраў і праблем: зб. навук. арт. / Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т гісторыі; навук. рэд. А. А. Скеп'ян; рэд кал. А. А. Каваленя [і інш.], Мінск: А. М. Янушкевіч, 2019, С. 238–252. ISBN 978-985-7210-11-4*
12. **Šmigelskytė-Stukienė Ramunė.** Przemiany w życiu politycznym szlachty powiatu

Mereckiego (od Sejmu Wielkiego do Sejmu Grodzieńskiego) // *Najjasniejsza Rzeczypospolita. Studia ofiarowane Profesorowi Andrzejowi Stroynowskiemu*, pod redakcją Małgorzaty Durbaś, Częstochowa, 2019, p. 237–250 ISBN 978-83-94923-7-2

13. **Šmigelskytė-Stukienė Ramunė.** The Parliamentary Activity of the Livonian Exiles in 1792 // *Vēsture XXII. Vēsture: avoti un cilvēki / History: Sources and People*, Daugavpils universitātes: 2019, p. 308–315. ISSN 1691-9297
14. **Šmigelskytė-Stukienė R.** The Wettins and the Issue of Inheritance of the Polish-Lithuanian State Throne in the Context of the Constitution of May 3, 1791: Position of the Lithuanian Nobility // *Open Political Science*, Volume 2, 2019, pp. 86–95 10.1515/openps-2019-0009
<https://doi.org/10.1515/openps-2019-0009> [received July 15, 2019; accepted October 15, 2019].

Mokslo straipsniai nerecenzuotiuose leidiniuose:

15. **Kiaupienė Jūratė.** 1569 metų slenkstis – Liublino unija / The Threshold Year of 1569 – the Union of Lublin / Cezura 1569 roku – unia lubelska // *Liublinas – Lietuvos ir Lenkijos unijos miestas / Lublin – City of the Union of Lithuania and Poland – Lublin – miasto unii Litwy i Polski*. Sudarytojai Andrzej Frejlich, Anna Hałata ir Bożena Kasperowicz / Edited by Andrzej Frejlich, Anna Hałata and Bożena Kasperowicz/ Pod redakcją Andrzeja Frejlicha, Anny Hałaty i Bożeny Kasperowicz. Tarptautinės parodos katalogas / International exhibition catalogue / Katalog międzynarodowej wystawy, 2019 m. liepos 6-24 d. / 6 July-24 November / 6 lipca-24 listopada 2019, p. 36–65. ISBN 978-83-61073-27-7.

Kitos akademinės publikacijos:

16. **Baronas Darius.** Recenzija knygai: Sebastian Kubon, *Die Außenpolitik des Deutschen Ordens unter Hochmeister Konrad von Jungingen (1393–1407)*, (Reihe, *Nova Mediaevalia. Quellen und Studien zum europäischen Mittelalter*, Bd. 15), Göttingen: V & R unipress, 2016 // *Lithuanian Historical Studies*, 2019, vol. 23, p. 169–171 ISSN 1392-2343
17. **Baronas Darius.** Recenzija knygai: Natalia Nowakowska, *King Sigismund of Poland and Martin Luther: The Reformation before Confessionalization*, Oxford: Oxford University Press, 2018, pp. XIV, 279 // *Lithuanian Historical Studies*, 2019, vol. 23, p. 165–168 ISSN 1392-2343
18. **Kiaupienė Jūratė.** Recenzija knygai: Martin Faber, *Sarmatismus: Die politische Ideologie des polnischen Adels im 16. und 17. Jahrhundert*. (Deutsches Historisches Institut Warschau. Quellen und Studien. Band 35). Wiesbaden: Harrasoowitz Verlag, 2018, 525 p. // *Lithuanian Historical Studies*, vol. 23, 2019, pp. 172–177. ISSN 1392-2343
19. **Sliesoriūnas Gintautas.** Recenzija knygai: Mariusz Sawicki, *Dom sapieżyński 1666–1685. Droga do hegemonii w Wielkim Księstwie Litewskim*, Opole: Wydawnictwo uniwersytetu opolskiego, 2016, 275 p. // *Lithuanian Historical Studies*, vol. 23, 2019, pp. 14–24. ISSN 1392-2343
20. **Sliesoriūnas Gintautas.** Recenzija knygai: Jacob Heinrich von Flemming. *Mémoires concernant l'élection d'Auguste II pour roi de Pologne et les débuts de la guerre du Nord (1696-1702)* / Jakub Henryk Flemming. *Pamiętniki o elekcji Augusta II na króla polskiego i o początkach wojny północnej (1696–1702)*, wyd. U. Kosińska, Warszawa: Wydawnictwo Neriton, 2017. 501 p. // *Lithuanian Historical*

Studies, vol. 23, 2019, pp. 25-32, ISSN 1392-2343

21. **Šmigelskytė-Stukienė Ramunė**. Recenzija knygai: *Semjų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kelių aprašymai. Descriptions of the Old Roads of the Grand Duchy of Lithuania*, parengė / prepared by Algirdas Antanas Baliulis, Tomas Čelkis, Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2018 // *XVIII amžiaus studijos*, t. 5: *Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė. Luomas. Pašaukimas. Užsiėmimas*. Sudarytoja Ramunė Šmigelskytė-Stukienė, Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2019, p. 307–311. ISSN 2351-6968; ISBN 978-609-8183-64-1.
22. **Šmigelskytė-Stukienė Ramunė**. Recenzija knygai: *Komisja Edukacji Narodowej 1773–1794*, tom II: Słownik biograficzny, redakcija naukowa: Andrzej Meissner, Agnieszka Wałęga, Warszawa: Oficyna Wydawnicza ASPRA, 2018 // *XVIII amžiaus studijos*, t. 5: *Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė. Luomas. Pašaukimas. Užsiėmimas*. Sudarytoja Ramunė Šmigelskytė-Stukienė, Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2019, p. 312–316. ISSN 2351-6968; ISBN 978-609-8183-64-1.

5. REZULTATŲ SKLAIDA

Pateikite per programos ataskaitinį laikotarpį panaudotų rezultatų viešinimo ir populiarinimo priemonių sąrašą (tai, kas nepateikta „5. Publikuoti mokslinių tyrimų rezultatai“). Pateikite tikslius sklaidos priemonių bibliografinius ar kitokius duomenis (pvz., konferencijos pavadinimas, pobūdis (tarptautinė, Lietuvos, mokslinė, populiarinimo ar kt.) vieta, laikas, dalyvių skaičius ir kt.).

Programos vykdytojai mokslinių tyrimų rezultatus viešino Lietuvoje ir užsienyje (Jungtinėje Karalystėje, Čekijoje, Rusijoje, Lenkijoje, Baltarusijoje) vykusiose tarptautinėse mokslinėse konferencijose (perskaityta 17 pranešimų), nacionalinėse mokslinėse konferencijose (5 pranešimai) bei programos seminare (2 pranešimai), aktyviai vykdė tyrimų rezultatų sklaidą masinės informacijos priemonėse.

Atsižvelgiant į tai, kad 2019 metai buvo jubiliejiniai 1569 m. Liublino unijos metai, programos vykdytojai ypatingą dėmesį skyrė šiai sukakčiai paminėti. Buvo parengtos ir paskelbtos mokslo bei mokslo sklaidos publikacijos, parengti ir tarptautinėse mokslinėse konferencijose perskaityti pranešimai, surengta teminė diskusija Lietuvos istorijos institute.

I. TARPTAUTINĖS KONFERENCIJOS

Tarptautinė mokslinė konferencija Brno Universitete „Lietuviai – paskutinė Europos pagoniška tauta?“ („Die Litauer – das letzte heidnische Volk Europas?“). Čekijos Respublika, Brno, 2019 m. gegužės 22–23 d.

1. **Baronas D.** Pranešimas „Good faith and Realpolitik: approaching the art of politics of Lithuanian rulers in the fourteenth century“.

Tarptautinė mokslinė konferencija: „Unijos ir dalybos. Naujos valdžios formos vėlyvųjų Viduramžių Europoje“, Vilniaus universitetas, 2019 m. gruodžio 5–7 d.

2. **Baronas D.** Pranešimas: „Lietuvos valdovai ir bažnytinės unijos klausimas XIV a. pabaigoje – XVI a. pradžioje“

Tarptautinis kongresas „Kongres Dwóch Uii. 450 Lat Unii Lubelskiej“, Lenkijos Respublika, Liublinas, 2019 m. gegužės 14 d.

3. **Kiaupienė J.** Plenarinis pranešimas: „Unia Lubelska w historiografii litewskiej“.

Kongreso puslapis internete: <http://ck.lublin.pl/2019/05/kongres-dwoch-unii-debaty-o-polsce-europie/>

Tarptautinė mokslinė konferencija „Chłopi na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej do czasów uwłaszczenia”, 2019 m. birželio 6–7 d., Lenkijos Respublika, Žemdirbystės muziejus, Ciechanowecas.

4. **Sarcevičienė J.** Pranešimas „Kilka zagadnień o (nie)religijności chłopów w Wielkim Księstwie Litewskim na podstawie piśmiennictwa XVIII w.“

Konferencijos programa:

<https://www.muzeumrolnictwa.pl/aktualnosci/aktualnosci-biezace/konferencja-historyczna-chlopi-na-ziemiach-dawnej-rzeczypospolitej-do-czasow-uwlaszczenia>

Tarptautinis mokslinio žurnalo „Rossijskaja istorija“ seminaras „Liublino unija ir Rytų Europos raidos keliai XVI-XVII amžiais“ (organizatoriai – Lenkijos kultūros centras Maskvoje, Rusijos istorijos institutas (Rusijos MA), Lietuvos Respublikos ambasada Rusijos Federacijoje), Rusijos Federacija, Rusijos istorijos institutas Maskvoje, 2019 m. birželio 11 d.

5. **Sliesoriūnas G.** Pranešimas „Liublino unijos ir jos pasekmių tyrimų probleminiai klausimai lietuvių istoriografijos požiūriu“.

Įrašas internete: <https://www.youtube.com/watch?v=UIYfkYKrFME>

20-asis Lenkijos istorikų suvažiavimas „XX Zjazd Historyków w Lublinie „Wielka zmiana“, Lenkijos Respublika, Liublinas, 2019 m. rugsėjo 18 d.

6. **Kiaupienė J.** Pranešimas plenarinėje diskusijoje „Dziedzictwo Unii Lubelskiej“. Kiti dalyviai: Norman Davies, Hubert Łaszkiwicz, Hienadz Sahanowicz, Roert Frost, Daniel Beavois.

Suvažiavimo interneto puslapis; <http://xxpzhp.umcs.lublin.pl/>

28-oji Lituanistinės komisijos prie Lenkijos MA Istorijos komiteto konferencija „Wokół unii Polski z Litwą: separatyzm, partykularyzm, swoistość“, Lenkijos Respublika, Varšuva, 2019 m. rugsėjo 24–25 d.

7. **Kiaupienė J.** Pranešimas: „Polsko-litewska wczesnowożytna retoryka unijna. Przyczyny odmiennosci polskiego i litewskiego języka politycznego w XVI wieku“.

Konferencijos programa:

<https://ihpan.edu.pl/zaproszenie-na-xxviii-konferencje-wokol-unii-z-litwa-separatyzm-partykularyzm-swoistosc/>

Tarptautinė mokslinė konferencija „Religious Communities and Political Constructions: Balkans, Eastern Europe, Mediterranean (11th-20th centuries)“, Vilniaus universitetas, 2019 m. spalio 16–18 d.

8. **Rowell S.C.** Pranešimas: „Dynastic bishop or ecclesiastical dynast? Church and Politics during the episcopacies of the Illustrious Prince, Bishop John of the Lithuanian Dukes (1499-1538)“.

9. **Sarcevičienė J.** Pranešimas „Relationship of the Merkinė Elder Antanas Kazimieras Sapiega with the Clergy from His Dominion in the First Half of the 18th Century: Care, Cooperation and Conflicts“

Tarptautinė mokslinė konferencija „Między Warszawą a Dreznem. Wettyni w latach 1697–1815.“ („Tarp Varšuvos ir Drezdeno. Vetinai 1697–1815 m.“), Lenkijos Respublika, Karališkųjų „Lazienkų“ muziejus Varšuvoje, 2019 m. spalio 10–11 d.

10. **Sliesoriūnas G.** Pranešimas: „Saksų laikai (1697–1763) lietuvių istoriografijos požiūriu“ (Czasy saskie (1697-1763) z perspektywy historiografii litewskiej).

Internetinė prieiga: <https://www.lazienki-krolewskie.pl/pl/wydarzenia/miedzy-warszawa-a-dreznem-wettyni-w-latach-1697-1815>

Tarptautinė mokslinė konferencija „Społeczne i kulturowe uwarunkowania edukacji w Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku”. Lenkijos Respublika, Vilanuvo rūmų muziejus, 2019 m. balandžio 11 d.

11. **Šmigelskytė-Stukienė R.** Plenarinis pranešimas: „Model wychowania w rodzinie Michała Kleofasa Ogińskiego (1765–1833)“.

Tarptautinis Apšvietos tyrėjų kongresas (15th International Congress on the Enlightenment, ISECS) „Apšvietos identitetai“ (Enlightenment Identities), Jungtinė karalystė, Edinburgo universitetas, 2019 m. liepos 14–19 d.

12. **Šmigelskytė-Stukienė R.** Pranešimas: „Political and Cultural Identities of the Enlightened Lithuanian Nobility based on Data from the Correspondence Collections of the Ogiński and Plater Families“. Kongreso puslapis internete: <https://www.bsecs.org.uk/isecs/en/programme/>

Tarptautinė mokslinė konferencija „Уніі Вялікага Княства Літоўскага з Польскім Каралеўствам: праблемы суверэнітэту“ (Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos Karalystės unijos: suverenumo problemos). Baltarusijos MA Istorijos institutas, Minskas, 2019 m. gegužės 22–24 d.

13. **Šmigelskytė-Stukienė R.** Pranešimas: „Postawy szlachty Wielkiego Księstwa Litewskiego wobec unii lubelskiej w ostatnich latach Rzeczypospolitej”. Informacija apie konferenciją: <http://history.by/wp-content/uploads/2019/01/Inf.-list-Uniya-VKL-bel.pdf>

XIV tarptautinė mokslinė konferencija „Kunigaikščių Oginskių kultūrinės, politinės veiklos pėdsakai“, Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejus, 2019 m. rugsėjo 21 d.

14. **Šmigelskytė-Stukienė R.** Pranešimas: „Mokykla ar namai? Vaikų ugdymo modeliai Oginskių šeimoje“.
15. **Sliesoriūnas G.** Pranešimas: „Kancleris Marcijonas Aleksandras Oginskis (1632–1690). Didiko karjera ir ginčai dėl jo palikimo“.
16. **Vilimas D.** Pranešimas: „Oginskių Kruonio – Vievio valdų komplekso formavimasis“ Informacija apie renginį: <http://www.oginskiriet.lt/index.php?1765015817>

18-oji tarptautinė mokslinė konferencija „Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė XVIII amžiuje. Giminė. Bendrija. Grupotė“, Vilnius, Lietuvos istorijos institutas, Valdovų rūmai, 2019 m. gruodžio 4–5 d.

17. **Sliesoriūnas G.** Pranešimas „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės respublikonų judėjimo transformacija 1700 ir 1701 m. sandūroje – nuo opozicijos iki absoliučios valdžios“. Informacija apie renginį: <https://www.valdovurumai.lt/lankytojams/renginiai/xviii-tarptautine-moksline-konferencija-gimine-bendrija-grupuote>
<http://www.istorija.lt/konferencija-41/>

II. NACIONALINĖS MOKSLINĖS KONFERENCIJOS

Nacionalinė mokslinė konferencija „Žemaitijos visuomenės iššūkiai bei transformacijos XIII–XVIII a.: regionas ir valstybė“. Tauragė–Skaudvilė, 2019 m. liepos 12–13 d.

1. **Baronas D.** Pranešimas: „Lietuvos didžiojo kunigaikščio valdžia prie Nemuno 1283–

1410 m. Karinis aspektas“.

2. **Šmigelskytė-Stukienė R.** Pranešimas: „Bajorų savivalda Žemaitijoje XVIII a. pabaigoje: reformos ir jų įgyvendinimas“.

Informacija apie renginį: <http://briai.ku.lt/2019-07-14/>

„Besivejantis istorinį laiką. Mokslinė konferencija, skirta Profesoriaus Antano Tylos 90-mečiui paminėti“. Vilnius, Lietuvos istorijos institutas, 2019 m. spalio 28 d. (trečiasis planinis programos „Valdžia, luomas, individas XIV–XVIII a. Lietuvoje“ renginys). Perskaityti 8 pranešimai, iš jų 2 programos vykdytojų:

3. **Vilimas D.** Pranešimas: „Iš Ukmergės žemės teismo darbo istorijos: Anykščiai“;
4. **Sliesoriūnas G.** Pranešimas „Žinios iš Vilniaus apie švedų okupacinių pajėgų elgesį Lietuvos sostinėje 1702 m. balandžio-gegužės mėnesiais“.

Internetinė programos prieiga: http://www.istorija.lt/wp-content/uploads/2019/10/Konferencija_Prof.Antanui-Tylai-90.pdf

Nacionalinė mokslinė konferencija „Vilnius ir Vilniečiai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikais“, Lietuvos istorijos institutas, 2019 m. lapkričio 13–14 d.

5. **Rowell S.C.** Pranešimas: „Jogailaičių dinastas Jonas iš Lietuvos kunigaikščių ir Vilniaus katedra“.

Informacija apie renginį: http://www.istorija.lt/wp-content/uploads/2019/11/Vilnius-ir-Vilniečiai_Programa.pdf

III. MOKSLINIAI SEMINARAI, APSKRITOJO STALO DISKUSIJOS

Diskusija „**Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės diplomatija po Liublino unijos: pokyčiai ir tęstinumas**“, Lietuvos istorijos institutas, 2019 m. birželio 12 d. Renginio metu pristatyta Mariaus Sirutavičiaus monografija „Diplomatinės veiklos organizacija Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje 1569–1604 metais“.

Diskutantai: J. Kiaupienė, D. Vilimas, M. Sirutavičius, R. Šmigelskytė-Stukienė

Informacija apie renginį: http://www.istorija.lt/wp-content/uploads/2019/05/Kvietimas_LDK_diplomatija_Pristatymas-diskusija.pdf

http://www.istorija.lt/wp-content/uploads/2019/05/Kvietimas_LDK_diplomatija_Pristatymas-diskusija.pdf

Apskritojų stalo diskusija „**Abiejų Tautų parlamentarizmo sistema ir Lietuva 1569–1793 metais**“, Lietuvos Respublikos seimas, 2019 m. lapkričio 27 d. Perskaityti 3 programos dalyvių pranešimai:

1. Kiaupienė J. Pranešimas „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės seimas – valstybės modernizacijos proceso grandis XVI a. antrojoje pusėje“.
2. Sliesoriūnas G. Pranešimas: „Liublino unijos pasekmių vertinimai lietuvių istoriografijoje“.
3. Šmigelskytė-Stukienė R. Pranešimas „Liublino unijos tvarumo problema valstybės centralizacijos akivaizdoje (XVIII a. antroji pusė)“.

Internetinė programos prieiga:

https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=35403&p_k=1&p_t=269007

Transliacija internete: <https://www.youtube.com/watch?v=GLP9EuRylAc>

IV. ŠVIEČIAMOJI IR MOKSLO SKLAIDOS VEIKLA

Viešos paskaitos, kultūros vakarai

1. Baronas D. Vilniaus dailės muziejuje perskaityta viešoji paskaita „Lietuvos krikštas ir religinis gyvenimas Vilniuje XV a.“ (Parodos „Nostra Vilna: pirmasis Vilniaus

- atvaizdas“ uždarymui skirtų renginių ciklas). 2019 m. kovo 29 d. Internetinė prieiga: <https://www.ldm.lt/parodos-nostra-vilna-ankstyviausias-vilniaus-atvaizdas-eksponavimo-pabaigoje-nemokamu-renginiu-programa/>
2. Kiaupienė J. Vieša paskaita „1569 metų slenkstis – Liublino unija“. Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmai, 2019 m. lapkričio 4 d.
 3. Kiaupienė J. Dvi viešos paskaitos tema „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės aristokratai“, Marijos Gurskienės TŪB Vadovų klubai: Universum Theta Vadovų klubas, 2019 m. lapkričio 29 d. ir 2019 m. gruodžio 6 d.
 4. Sliesoriūnas G. Vieša paskaita „Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė valdant Vetinų dinastijos valdovams (1697–1763 metai): neišsipildžiusios viltys, neišnaudotos galimybės“, Vilniaus viešoji Adomo Mickevičiaus biblioteka, 2019 m. balandžio 13 d. Informacija apie paskaitą internete: <https://amb.lt/lt/renginiu-kalendorius/ldk-valdant-saksonijos-vetinu-dinastijos-valdovams-1697-1763-neissipildiusios-viltys-neisnaudotos-galimybes/1334?sqid=20bd5db6803e53b8e2dbccb5805118105c9f504c>
 5. Sliesoriūnas G. Pasisakymas apie Radvilas XVII amžiuje kultūros vakare „Tame varde atpažįstama Lietuva. Radvilos ir valstybė“, įtrauktame į Nacionaliniame muziejuje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmai vykstančios tarptautinės parodos „Radvilos. Kunigaikščių istorija ir paveldas“ renginių programą. 2019 m. spalio 23 d., Valdovų rūmų muziejus. Renginio įrašas: <https://www.facebook.com/valdovurumai/videos/439575136733640/>
 6. Šmigelskytė-Stukienė R. Vieša paskaita Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universiteto Turizmo fakulteto klausytojams tema: „Bajorai ir jų dvarai: nuo kunigaikščių iki plikbajorių“. 2019 m. sausio 22 d. Lietuvos nacionalinė dailės galerija.
 7. Šmigelskytė-Stukienė R. Vieša paskaita Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universiteto Kultūros fakulteto klausytojams iš ciklo „Lietuvos dvarai nuo saulėtekio iki saulėlydžio“. 2019 m. sausio 29 d. Lietuvos nacionalinis muziejus.
 8. Šmigelskytė-Stukienė R. Pasisakymas apie Radvilas XVIII amžiuje kultūros vakare „Tame varde atpažįstama Lietuva. Radvilos ir valstybė“, įtrauktame į Nacionaliniame muziejuje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmai vykstančios tarptautinės parodos „Radvilos. Kunigaikščių istorija ir paveldas“ renginių programą. 2019 m. spalio 23 d., Valdovų rūmų muziejus. Renginio įrašas: <https://www.facebook.com/valdovurumai/videos/439575136733640/>
 9. Zujienė G. Tyrėjų naktis. Lietuvos istorijos institutas, 2019 m. rugsėjo 23 d. Paskaitos tema: „Vagystės, burtai, paleistuvystės ir kitos išvargimo iš bendruomenės priežastys XVI–XVIII a. Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje“. Informacija apie paskaitą: <https://www.15min.lt/kultura/naujiena/renginiai/lietuvos-istorijos-instituto-mokslininkai-dalyvauja-tyreju-naktyje-29-1207148>

Interviu žiniasklaidai, mokslo sklaidos straipsniai

1. Rowell S.C. Pokalbis su 15 min. žurnaliste Rūta Miškinyte tema: „Iš kunigaikščių, bet ne kunigaikštis“, 2019 m. lapkričio 24 d. https://www.15min.lt/ar-zinai/naujiena/idomi-lietuva/is-kunigaiksciu-bet-ne-kunigaikstis-keista-vyskupu-tapusio-nesantuokinio-ldk-valdovo-vaiko-gyvenimo-istorija-1162-1236124?utm_source=Facebook&utm_medium=post&utm_campaign=15min_Lapkritis&fbclid=IwAR39wc0JObJbynQERxvUDjPBgxBXhlSMgb5E3UssiRFM8YrIFYU7vb69Qsj0
2. Šmigelskytė-Stukienė R. 2019 m. balandžio 25 d. Interviu LRT Radijui, laidai „Jūs paskambinote į LRT radiją“ (žurnalistas Zenonas Gypiškis). Tema „Abiejų Tautų

Respublikos padalijimai“ (transliuota 2019-04-27).

3. Šmigelskytė-Stukienė R. 2019 m. birželio 28 d. interviu Lenkijos televizijai (TVP) apie Liublino uniiją;
4. Šmigelskytė-Stukienė R. 2019 m. birželio interviu žurnalistui Lingiui apie Ameliją Oginskytę-Zaluskiene (televizijos laida „Vyrų šešėlyje“).

6. PASTABOS APIE PROGRAMOS VYKDYMO EIGA

Pateikite pastabas (jei tokių turite) dėl programos vykdymo pasikeitimų, vykdymo problemų, naujų aplinkybių ir kt.

1. 2019 m. moksliniai tyrimai užsienyje buvo vykdyti iš esmės remiantis tik Lietuvos istorijos instituto lėšomis, nes 2018 m. LMT paskelbus konkursą mokslinėms išvykoms, galimybes rinkti medžiagą užsienyje turėjo tik 1 programos vykdytojas. 2019 m. LMT kvietimas mokslininkų išvykoms finansuoti apskritai nebuvo skelbtas, todėl kyla grėsmė, kad Ilgalaikėje programoje 2020 metams numatyti tyrimai užsienio dokumentų saugyklose dėl finansavimo stygiaus nebus įgyvendinti. Vienintelis kelias išvykoms į archyvus lieka Lietuvos istorijos instituto mokslinių mainų sutartys su užsienio institucijomis. Tačiau toks išvykų finansavimas nėra pakankamas.
2. Ilgalaikių programų darbo planuose numatytų rezultatų publikavimas turėtų būti remiamas skiriant tikslinį finansavimą, bet ne bendro konkurso būdu, kaip yra iki šiol.

Programą vykdančios institucijos vadovas

(parašas)

Alvydas Nikžentaitis

(vardas, pavardė)